

Werven van leraren in Vlaanderen

Een praktische handreiking voor Nederlandse
schoolbesturen in het basisonderwijs die Vlaamse
leraren willen werven

HOME

Inleiding

1

Vinden van leraren
in Vlaanderen

2

Diploma-erkenning
bij Vlaamse leraren

3

Aanstellen leraar uit
Vlaanderen

4

Gevolgen voor
Vlaamse leraar

5

Aantrekkelijkheid
Nederlands
basisonderwijs voor
Vlaamse leraren

Pagina
1

INLEIDING

Voor u ligt een praktisch handreiking, bedoeld voor Nederlandse schoolbesturen in het basisonderwijs die geïnteresseerd zijn in het werven van Vlaamse leraren. Hierbij wordt uitgegaan van Vlaamse leraren die in Nederland komen werken, maar in Vlaanderen blijven wonen. Om die reden is deze handreiking het best toepasbaar voor Nederlandse schoolbesturen in het grensgebied Nederland – Vlaanderen.

De handreiking is opgedeeld in de volgende hoofdstukken:

1. Vinden van leraren in Vlaanderen
2. Diploma-erkenning bij Vlaamse leraren
3. Aanstellen leraar uit Vlaanderen
4. Gevolgen voor Vlaamse leraar
5. Aantrekkelijkheid Nederlands basisonderwijs voor Vlaamse leraren

Voordat zal worden overgegaan op de praktische stappen, volgen eerst nog een korte toelichting op de arbeidsmarktontwikkelingen in Nederland en Vlaanderen en een korte beschrijving van het Vlaamse onderwijssysteem.

Arbeidsmarktontwikkelingen Nederland en Vlaanderen

Als gevolg van de leerlingendaling zal de werkgelegenheid voor leraren in Nederland de komende jaren afnemen.¹ Landelijk daalt de werkgelegenheid van 85.662 fte in 2018 tot 83.267 fte in 2023. Ook in de grensregio's Zeeland, West- en Midden-Brabant, Noordoost- en Zuidoost-Brabant en Limburg zal de werkgelegenheid in deze periode dalen. Ondanks de dalende werkgelegenheid, neemt het tekort aan leraren in Nederland de komende jaren naar verwachting fors toe. Het tekort ontstaat doordat een relatief grote groep leraren de komende jaren met pensioen gaat, terwijl de instroom van nieuwe leraren, vanuit de lerarenopleidingen of vanuit de stille reserve, onvoldoende is om in de vraag naar leraren te voorzien. Landelijk wordt in 2023, bij ongewijzigd beleid, een tekort van 4.673 fte aan leraren verwacht. Ook in de grensregio's Zeeland, West- en Midden-Brabant, Noordoost- en Zuidoost-Brabant en Limburg zal het lerarentekort naar verwachting toenemen. Deze tekorten lopen naar verwachting op tot respectievelijk 113 fte, 301 fte, 377 fte en 205 fte in 2023.

Sinds enkele jaren wordt ook Vlaanderen geconfronteerd met een lerarentekort op de arbeidsmarkt. Bij de werving van leraren uit Vlaanderen dient daar rekening mee te worden gehouden. In een prognose vanaf 2015 wordt voorspeld dat van 2015 tot 2019 jaarlijks meer dan 1.600 fte extra leraren nodig zijn om de grote leerlingeninstream te onderwijzen. Ook de uitstroom van oudere leraren doet de vraag naar leraren toenemen. Dit zorgt voor een toenemende krapte.

¹ Regionale arbeidsmarktanalyses primair onderwijs 2018, regio's Zeeland, West- en Midden-Brabant, Noordoost- en Zuidoost-Brabant en Limburg. Arbeidsmarktplatform PO, juni 2018.

Het aanbod vanuit de lerarenopleiding is tamelijk stabiel en is niet evenredig meegegroeid.² Ondanks de vele geleverde inspanningen en maatregelen blijft Vlaanderen een stijging zien van niet ingevulde vacatures en een daling van het aantal beschikbare leraren. In een jaar tijd, tussen juni 2017 en juni 2018, is het aantal vacatures in het basisonderwijs met 72% gestegen.³ Er zijn echter regionale verschillen. Parallel aan de grote stedenproblematiek in Nederland blijkt het moeilijk om met name voor Antwerpen leraren aan te werven, terwijl er duidelijk minder tekorten en soms overschotten zijn in meer landelijke regio's, zoals Vlaams Limburg. Het potentieel aan leraren is dan ook met name in de meer landelijke regio's van Vlaanderen te vinden. Met name Vlaamse leraren in de grensregio's die liever niet in een grote stad zoals Antwerpen werken, zullen eerder bereid zijn dichterbij huis een baan in Nederland te aanvaarden.

Onderwijssysteem Vlaanderen

In Vlaanderen ziet het onderwijssysteem er anders uit dan in Nederland. De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming heeft de verantwoordelijkheid voor bijna alle aspecten van het onderwijsbeleid in Vlaanderen. Het Vlaamse Ministerie is ook verantwoordelijk voor de betaling van de salarissen aan leraren. Het schoolbestuur is daarentegen de werkgever van de leraren en verantwoordelijk voor het personeelsbeleid. In Vlaanderen geldt een leerplicht voor kinderen van zes tot achttien jaar. Veel kinderen gaan echter

al naar het kleuteronderwijs van tweeënhalftot zes jaar. Het lager onderwijs loopt in Vlaanderen van zes tot twaalf jaar, vervolgens gaan leerlingen naar het secundair onderwijs.

Scholen waar zowel kleuteronderwijs als lager onderwijs wordt aangeboden, mogen zich basisscholen noemen. Een school met enkel kleuteronderwijs heet een autonome kleuterschool. Een school waar alleen lager onderwijs wordt gegeven, wordt een autonome lagere school genoemd.

Voor het halen van een onderwijsbevoegdheid kent Vlaanderen twee soorten lerarenopleidingen: de geïntegreerde lerarenopleidingen en de specifieke lerarenopleidingen.⁴ Om les te kunnen geven in het kleuteronderwijs of lager onderwijs dient men de geïntegreerde lerarenopleiding te volgen, namelijk:

- Bachelor kleuteronderwijs of
- Bachelor lager onderwijs

Na het behalen van de bevoegdheid voor het kleuteronderwijs, is het mogelijk om in een verkort traject ook de bevoegdheid voor het lager onderwijs te halen. Andersom geldt dit ook: na het behalen van de bevoegdheid voor het lager onderwijs, is het mogelijk om in verkort traject de bevoegdheid voor kleuteronderwijs te halen.

² Toekomstige arbeidsmarkt voor onderwijspersoneel in Vlaanderen 2015-2025, Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming, Departement Onderwijs en Vorming, Afdeling Beleid Onderwijspersoneel, 2015.

³ Nieuwsbrief Arbeidsmarkt Onderwijs, juni 2018. Agentschap voor Onderwijsdiensten – Afdeling Advies en Ondersteuning, www.agodi.be, 31 juli 2018

⁴ <https://www.vlaanderen.be/nl/onderwijs-en-wetenschap/werken-het-onderwijs/lerarenopleidingen>, 30 april 2018

Vinden van leraren in Vlaanderen

HOME

Inleiding

1

Vinden van leraren
in Vlaanderen

2

Diploma-erkenning
bij Vlaamse leraren

3

Aanstellen leraar uit
Vlaanderen

4

Gevolgen voor
Vlaamse leraar

5

Aantrekkelijkheid
Nederlands
basisonderwijs voor
Vlaamse leraren

<

Pagina
4

>

Er zijn verschillende manieren om leraren (in spe) in Vlaanderen te werven. Hieronder worden enkele mogelijkheden toegelicht.

Via de VDAB

In Vlaanderen dienen⁵ alle werkzoekenden ingeschreven te staan bij de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB). De VDAB is een Vlaamse overheidsdienst die vraag en aanbod op de arbeidsmarkt samenbrengt en vooral de taak heeft werkzoekenden te bemiddelen en te begeleiden naar werk. Op de website van de VDAB kunt u als werkgever een vacature plaatsen, of rechtstreeks naar kandidaten zoeken. Voor het publiceren van vacatures en inzien van cv's kunt u een gratis account aanmaken.

Nuttige websites

[Een leraar vinden via de leerkrachtendatabank van de VDAB.](#)

[Een vacature plaatsen via de VDAB.](#)

Via Vlaamse lerarenopleidingen

Een andere manier om Vlaamse leraren te vinden, is te werven via de lerarenopleidingen in Vlaanderen. U kunt als schoolbestuur de samenwerking proberen aan te gaan met een hogeschool over de grens. Mogelijk worden er banenmarkten georganiseerd waar u aan deel kunt nemen. Of u kunt zich als stageschool aanbieden waardoor u alvast studenten kunt binden.

Nuttige website

[Overzicht van Vlaamse hogescholen met een lerarenopleiding \(zowel de bachelor kleuteronderwijs als de bachelor lager onderwijs komen in aanmerking voor het Nederlands basisonderwijs\).](#)

Via de gebruikelijke kanalen

U kunt zich natuurlijk ook richten op Vlaamse leraren die reeds een baan hebben, maar wellicht geïnteresseerd zijn in de overstap naar het Nederlands basisonderwijs. Daarvoor kunt u de gebruikelijke kanalen inzetten, die u normaliter gebruikt om een vacature te vervullen. Bijvoorbeeld:

- Vacature op uw eigen website plaatsen
- Vacature via social media verspreiden
- Vacature in (Vlaamse) kranten en dagbladen plaatsen
- Uw netwerk raadplegen

⁵ Zonder inschrijving hebben werkzoekenden geen recht op een uitkering.

Diploma-erkenning bij Vlaamse leraren

HOME

Inleiding

1

Vinden van leraren
in Vlaanderen

2

Diploma-erkenning
bij Vlaamse leraren

3

Aanstellen leraar uit
Vlaanderen

4

Gevolgen voor
Vlaamse leraar

5

Aantrekkelijkheid
Nederlands
basisonderwijs voor
Vlaamse leraren

<

Pagina
6

>

Om in Nederland in het onderwijs te kunnen werken, moet de kandidaat een onderwijsbevoegdheid in België hebben en moet deze bevoegdheid worden erkend door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).⁶ Dit geldt ook als het om tijdelijk of incidenteel werk gaat. Erkenning van het diploma kan alleen als de buitenlandse lerarenopleiding gelijkwaardig is aan de Nederlandse lerarenopleiding. Beide Vlaamse lerarenopleidingen 'leraar kleuteronderwijs' en 'leraar lager onderwijs' worden in Nederland erkend als bevoegdheid voor het gehele primair onderwijs (leeftijd vier t/m twaalf).⁷

Nuttige websites

[Aanvraag diploma-erkenning.](#)

[Advies diplomawaardering.](#)

Op de website van DUO kan de kandidaat middels een digitaal formulier een erkenning van het diploma aanvragen. Hiervoor zijn enkele documenten nodig:

- Curriculum vitae
- Kopie(ën) van hoger onderwijsdiploma('s)⁸
- Kopie(ën) van cijferlijst(en) of diplomasupplement behorend bij het hoger onderwijsdiploma⁸
- Bewijs van nationaliteit
- Indien in bezit: originele Verklaring omtrent het gedrag (VOG) voor de functie van leraar, die niet ouder mag zijn dan drie maanden⁹
- Optioneel: een kopie van een diplomawaardering van Nuffic, indien dit document in bezit is

Ook het bevoegd gezag kan als zaakwaarnemer de aanvraag indienen, hiervoor dient de machtiging op het aanvraag-formulier te worden ingevuld. Erkenning van het diploma of een aanvraag bij tijdelijk werk in het onderwijs is gratis.

-
- 6 <https://duo.nl/particulier/buitenlands-diploma-in-nederland/werken-in-het-onderwijs.jsp>, 22 maart 2018
- 7 Het Vlaamse diploma voor leraar kleuteronderwijs geeft in Vlaanderen voor de groepen 1 en 2 een vereist bewijs van bekwaamheid (VE) en voor de groepen 3 t/m 8 een voldoende geacht bewijs van bekwaamheid (VO). Om die reden is besloten ook het Vlaamse diploma voor leraar kleuteronderwijs voor een Nederlandse onderwijsbevoegdheid te erkennen als zijnde een onderwijsbevoegdheid voor het gehele Nederlandse primair onderwijs.
- 8 Als deze documenten niet in het Nederlands, Engels of Duits zijn gesteld, moet een beëdigde vertaling meegestuurd worden. Dat zijn vertalingen van een in Nederland of in eigen land beëdigde vertaler, voorzien van een stempel van de vertaler. De vertaling moet gehecht zijn aan een kopie van het brondocument in de brontaal. DUO behandelt geen aanvragen zonder vertalingen.

Vlaamse leraar, werkzaam in Nederland

'De diploma-erkenning was totaal geen probleem. Het is een kwestie van je diploma insturen, dan krijg je een erkennings-document en that's it. Het vormt totaal geen barrière. De erkenning blijft ook gewoon geldig in de toekomst.'

-
- 9 Heeft de kandidaat nog geen VOG, dan kan DUO in een later stadium van de procedure vragen deze alsnog op te sturen.

Contact

Voor vragen over de diploma-erkenning kunt u contact opnemen met DUO, afdeling Diploma-erkenning en Legalisatie via 050-599 80 36 of ks.dw@duo.nl.

Aanstellen leraar uit Vlaanderen

HOME

Inleiding

1

Vinden van leraren
in Vlaanderen

2

Diploma-erkenning
bij Vlaamse leraren

3

Aanstellen leraar uit
Vlaanderen

4

Gevolgen voor
Vlaamse leraar

5

Aantrekkelijkheid
Nederlands
basisonderwijs voor
Vlaamse leraren

Pagina
8

Burgerservicenummer aanvragen

Om een leraar in dienst te kunnen nemen die in Vlaanderen woonachtig is, dient de kandidaat in het bezit te zijn van een Burgerservicenummer (BSN). Een BSN is een uniek persoonsgebonden nummer, dat wordt gebruikt in het contact met de Nederlandse overheid. Bijvoorbeeld voor het regelen van zorg, belastingen en pensioen.¹⁰

Om een BSN aan te kunnen vragen terwijl je in het buitenland woont, dien je je als niet-ingezetene in te schrijven in de Basisregistratie Personen (BRP), ook wel de Registratie Niet-Ingezetenen (RNI) genoemd.^{11 12} Dit kan bij de volgende 19 Nederlandse gemeenten: Alkmaar, Almelo, Amsterdam, Breda, Den Haag, Doetinchem, Eindhoven, Groningen, Goes, Heerlen, Leeuwarden, Leiden, Nijmegen, Rotterdam, Terneuzen, Utrecht, Venlo, Westland en Zwolle.

¹⁰ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/privacy-en-persoonsgegevens/vraag-en-antwoord/wat-is-het-burgerservicenummer-bsn>, 10 april 2018

¹¹ <https://www.rvig.nl/brp/rni>, 10 april 2018

¹² <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/privacy-en-persoonsgegevens/vraag-en-antwoord/waar-registratie-niet-ingezetenen-rni>, 10 april 2018

De kandidaat dient zich in persoon met een geldig identiteitsbewijs (paspoort of identiteitskaart) te melden bij één van de eerdergenoemde gemeenten. Na inschrijving ontvangt de kandidaat direct een BSN. De inschrijving is gratis.

Arbeidsovereenkomst

Als u een leraar in dienst neemt, wordt een individuele arbeidsovereenkomst aangeboden en valt de leraar onder de collectieve arbeidsovereenkomst van de sector primair onderwijs. Houd er rekening mee dat Nederlandse arbeidscontracten en -voorwaarden verschillend zijn van Belgische. Ook de regels rondom het aantal opeenvolgende (tijdelijke) arbeidsovereenkomsten en het type arbeidsovereenkomst (bepaalde en onbepaalde tijd) zijn anders dan in Vlaanderen.

In het bijzonder onderwijs in Nederland volgt een vast contract na maximaal drie opeenvolgende tijdelijke contracten of 24 maanden in dienst, in combinatie met een positieve beoordeling. In het openbaar onderwijs is de hoofdregel dat werkgevers en werknemers gedurende 36 maanden een onbepaald aantal tijdelijke aanstellingen mogen aangaan, waarna een vast contract volgt.

Het traject om in Vlaanderen tot een vaste aanstelling te komen is veel complexer en langduriger.^{13 14} In Vlaanderen

start een leraar met een tijdelijke aanstelling voor beperkte duur (TABD), voor een periode van maximaal één schooljaar. Deze periode loopt van september tot en met juni. Elk schooljaar opnieuw moet de leraar solliciteren voor een vacante positie. Na ten minste drie schooljaren TABD bij hetzelfde schoolbestuur, waarin minstens 720 dagen dienstactiviteit is opgebouwd met minstens 600 dagen effectieve prestaties, komt de leraar in aanmerking voor een tijdelijke aanstelling van doorlopende duur (TADD). Zodra de leraar 720 dagen dienstactiviteit heeft opgebouwd, krijgt hij of zij voorrang bij een vacante positie bij het betreffende schoolbestuur en komt de leraar in aanmerking voor een vaste benoeming. Het traject kent in bepaalde gevallen echter ook voorrangsregels voor anderen (zoals 55-plussers), waardoor het hiervoor beschreven traject niet altijd opgaat.

Contact

Neem voor meer informatie contact op met de dichtstbijzijnde gemeente met een inschrijffvoorziening voor niet-ingezetenen. Raadpleeg ook de website van de betreffende gemeente voor de openingstijden en het maken van een afspraak.

Ook kunt u met vragen terecht bij de Informatie Rijksoverheid via 1400 / +31 77 465 6767 of www.rijksoverheid.nl

Nuttige websites

Veel gestelde vragen Registratie Niet-Ingezetenen.

Toelichting op de Nederlandse arbeidsovereenkomst voor Vlaamse leraren, zie paragraaf 5 Checklist ACV Grensarbeiders.

Cao primair onderwijs Nederland.

¹³ De rechtspositie van onderwijspersoneel in de Vlaamse Gemeenschap (Alexander de Becker): complexe en troebele Verhoudingen, in: Onderwijs aan het werk – 2018, <https://www.caop.nl/diensten/onderzoek/publicaties/publicatie-details/artikel/onderwijs-aan-het-werk-2018-analyses-feiten-en-visies-over-werken-in-het-onderwijs/>, 24 juli 2018

¹⁴ <http://onderwijs.vlaanderen.be/nl/dienstancienniteit-en-ambtsancienniteit>, 25 juli 2018

Gevolgen voor Vlaamse leraar

HOME

Inleiding

1

Vinden van leraren
in Vlaanderen

2

Diploma-erkenning
bij Vlaamse leraren

3

Aanstellen leraar uit
Vlaanderen

4

Gevolgen voor
Vlaamse leraar

5

Aantrekkelijkheid
Nederlands
basisonderwijs voor
Vlaamse leraren

Pagina
11

Als u een leraar uit Vlaanderen op een school in Nederland aanstelt, heeft dit enkele gevolgen voor de leraar op het gebied van verzekeringen, belasting, pensioen en dergelijke. Het is goed als de leraar hiervan op de hoogte is, zodat hij of zij niet voor vervelende (financiële) verrassingen komt te staan. U als werkgever kunt de leraar hier op attenderen en bij helpen.

Nuttige websites

[Grensinfopunt van de Rijksoverheid voor alle informatie over wonen in België en werken in Nederland.](#)

[Startpunt Grensarbeid van de Secretariaat-Generaal van de Benelux voor alle informatie over wonen in België en werken in Nederland.](#)

[ACV Grensarbeiders voor alle informatie rondom grensarbeid.](#)

Contact

Vlaamse leraren en Nederlandse werkgevers kunnen met vragen over grensarbeid terecht bij het Grensinfopunt van de Rijksoverheid. Het Grensinfopunt heeft vestigingen in zowel Nederland als België.

Kijk voor de locaties en spreekuren op hun website.

Volksverzekeringen en loonbelasting¹⁵

De Nederlandse loonheffing die wordt ingehouden op het belastbare loon bestaat uit de premies volksverzekeringen en de loonbelasting. In de Europese Verordening Nr. 883/2004 is bepaald dat wanneer een inwoner uit België in Nederland in loondienst werkzaam is, die persoon in Nederland (het werkland) premieplichtig is m.b.t. de volksverzekeringen. In het belastingverdrag tussen Nederland en België is vastgelegd welk land belasting mag heffen over het loon. Voor leraren bevat dat verdrag een specifieke bepaling (artikel 20): een leraar die in één van beide landen woont en in het andere land werkt, blijft de eerste twee jaar in het woonland belasting betalen.

Het grootste gedeelte van de loonheffing dat wordt afgedragen, bestaat uit premies volksverzekeringen¹⁶. Omdat België een eigen belastingstelsel heeft (met onder andere een andere verdeling tussen belastingen en socialezekerheidspremies), kan deze combinatie (loonbelasting in België en premies volksverzekeringen in Nederland) hoger uitvallen dan de totale loonheffing over het loon van een Nederlandse collega die belasting en premies in Nederland betaalt. Dit kan er toe leiden dat leraren die in België wonen en in Nederland hun beroep uitoefenen, de eerste twee jaar een lager netto loon ontvangen dan collega's die Nederland wonen. Zie het rekenvoorbeeld ter illustratie.

¹⁵ Kamerbrief Beantwoording Vragen van de leden Van Weyenberg en Van Meenen (beiden D66) aan de staatssecretaris van Financiën en de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media over een financieel nadeel voor docenten die in België wonen en in Nederland hun beroep uitoefenen, 17 april 2018

¹⁶ Tot een maximum inkomen van € 33.994 (2018), boven deze inkomensgrens bestaat de loonheffing uit enkel loonbelasting.

In de praktijk

Voor de Nederlandse werkgever betekent dit dat enkel de premie volksverzekeringen ingehouden moet worden op het salaris en niet ook het loonbelastingdeel van de loonheffing. De afdracht van de loonbelasting dient de Vlaamse leraar zelf te doen middels de jaarlijkse aangifte inkomstenbelasting in België. Dit kan de Nederlandse werkgever niet doen.

Let op: dit geldt alleen voor de eerste twee jaar dat de Vlaamse leraar in loondienst is in Nederland, te rekenen van datum tot datum. Na twee jaar geldt wel volledige belastingplicht in Nederland en kan de loonstrook op dezelfde wijze als voor de Nederlandse collega's worden opgesteld. Deze termijn moet goed worden bewaakt.

Rekenvoorbeeld: wonen in België en werken in Nederland¹⁷

Situatie A: Vlaamse leraar die in België woont en in Nederland werkt, gedurende de eerste twee jaar in loondienst

Bruto loon per maand (fictief)	€ 3.000
Loonheffing – Nederland (beperkt tot premies volksverzekeringen)	€ 488
Loonbelasting – België	€ 648
Netto loon per maand	€ 1.864

Situatie B: Nederlandse leraar c.q. Vlaamse leraar die in België woont en in Nederland werkt, vanaf twee jaar in loondienst

Bruto loon per maand (fictief)	€ 3.000
Loonheffing – Nederland (loonbelasting én premies volksverzekeringen)	€ 763
Netto loon per maand	€ 2.237

Netto verschil per maand € 373

Nuttige websites

[Grensinfopunt van de Rijksoverheid over belastingen en premies.](#)

[Belastingdienst over wonen in België en werken in Nederland.](#)

[Salaris primair onderwijs Nederland.](#)

[Salaris lager onderwijs Vlaanderen.](#)

¹⁷ Berekeningen ACV Grensarbeiders

Belastingaangifte

Een Vlaamse leraar die in België woont en in Nederland werkt, dient in beide landen belastingaangifte te doen. In eerste instantie omdat de leraar in België loonbelasting betaalt en in Nederland de premies volksverzekeringen betaalt. Maar ook na twee jaar blijft de leraar belastingplichtig in beide landen, omdat de gemeentebelasting in België van toepassing blijft.

Zorgverzekering

Waar de Vlaamse leraar een zorgverzekering dient af te sluiten is afhankelijk van of de leraar uitsluitend in Nederland werkt, of ook nog in België werkt.¹⁸

Uitsluitend werkzaam in Nederland

De leraar dient zich binnen vier maanden na indiensttreding verplicht te verzekeren in Nederland volgens de Wet langdurige zorg, bij een van de Nederlandse erkende zorgverzekeraars. De leraar kan dan gebruik maken van de zorg in Nederland. Het is ook mogelijk om gebruik te (blijven) maken van zorg in België en deze te declareren, maar deze ziektekosten zullen worden vergoed naar Nederlandse maatstaven. Indien de leraar gebruik wil maken van de gezondheidszorg in België en volgens het Belgische stelsel deze kosten wil vergoeden, kan de leraar er voor kiezen aangesloten te blijven bij zijn of haar ziekenfonds in België of bij de Hulpkas voor ziekte- en invaliditeitsverzekering. Dit is dan aanvullend op de Nederlandse zorgverzekering. Afhankelijk van waar de leraar van de meeste zorg wil gebruikmaken en waar de leraar deze wil indienen, kan gekozen worden voor een volledige verzekering met hogere premie in Nederland of juist een minder volledige verzekering met lage premie in Nederland, dit kan bijvoorbeeld door het eigen risico te verhogen. Ook zijn er zorgverzekeraars die speciaal voor de grensregio's verzekeringen aanbieden waarbij zorg over de grens vergoed wordt.

Werkzaam in zowel Nederland als België

- Indien de leraar in Nederland als ambtenaar werkt en in België als werknemer, dient de leraar een zorgverzekering in Nederland af te sluiten. Als je in het openbaar onderwijs werkt, ben je een ambtenaar, als je in het bijzonder onderwijs werkt ben je geen ambtenaar.
- Indien de leraar voor ten minste 25% van de arbeidstijd in België werkzaam is, dient de leraar zich in België te verzekeren bij een van de ziekenfondsen of de Hulpkas voor ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Nuttige websites

[Grensinfopunt van de Rijksoverheid over zorg.](#)

[Meer informatie over het meeverzekeren van gezinsleden.](#)

[Nationaal Contactpunt grensoverschrijdende zorg over zorg in Nederland en andere EU-landen.](#)

¹⁸ <http://www.grensinfo.nl/gip/nl/bewenl/zorg/zorgverzekering/index.jsp?situatie=bewenl>, 25 april 2018

Werkloosheid

Volledige werkloosheid

Als de Vlaamse leraar werkloos wordt en daardoor helemaal niet meer in Nederland werkt, kan de leraar binnen twee maanden een uitkering in België aanvragen. Dit kan bij de vakbond of bij de Hulpkas voor Werkloosheidsuitkeringen, zij sturen de aanvraag door naar de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RvA). Ook dient de leraar zich direct in te schrijven bij de VDAB als werkzoekende.

Gedeeltelijke werkloosheid

Indien de leraar gedeeltelijk werkloos wordt en deels nog bij een Nederlandse werkgever in dienst is, kan de leraar een werkloosheidsuitkering (WW) in Nederland aanvragen. Hiervoor dient de leraar zich binnen twee dagen bij het Uitkeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) in te schrijven als werkzoekende, tegelijkertijd kan de werkloosheidsuitkering worden aangevraagd.

Onder bepaalde voorwaarden kan de leraar ook in aanmerking komen voor een bovenwettelijke uitkering conform de Werkloosheidsregeling onderwijspersoneel primair onderwijs (WOPO). Deze regeling is opgenomen in de cao po.

Nuttige websites

[Grensinfopunt van de Rijksoverheid over werkloosheid.](#)

[Werkloosheidsuitkering aanvragen bij volledige werkloosheid.](#)

[Werkloosheidsuitkering aanvragen bij gedeeltelijke werkloosheid.](#)

[Informatie over de WOPO.](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

Als basisschoolleraar in Nederland krijg je in het eerste jaar ziekte 100% loon doorbetaald door de werkgever, het tweede ziektejaar wordt dit 70%.¹⁹ De werkgever mag het dienstverband deze twee jaar niet opzeggen. Zowel de werkgever als de werknemer dienen mee te werken aan de re-integratie. Als de leraar na twee jaar nog steeds ziek is, volgt een arbeidsongeschiktheidskeuring (WIA-keuring). Deze WIA-keuring dient de leraar zelf aan te vragen bij het UWV.

Indien de leraar voor tenminste 35% arbeidsongeschikt wordt bevonden, heeft hij of zij recht op een WIA-uitkering. Als de leraar in het verleden ook werkzaam is geweest in België (of een ander EU-land) en daar verzekerd was, dan heeft de leraar ook recht op een uitkering uit dat land.

Onder bepaalde voorwaarden kan de leraar ook in aanmerking komen voor een bovenwettelijke uitkering conform de regeling Ziekte en arbeidsongeschiktheid primair onderwijs (ZAPO). Deze regeling is opgenomen in de cao po.

Nuttige websites

[Brochure van de AOb over ziekteverzuim en re-integratie \(2017\).](#)

[Het UWV over ziekte en arbeidsongeschiktheid.](#)

[Grensinfopunt van de Rijksoverheid over ziekte en arbeidsongeschiktheid.](#)

[Belastingdienst over een socialeverzekeringsuitkering uit Nederland.](#)

[Informatie over de ZAPO.](#)

¹⁹ <https://www.aob.nl/wp-content/uploads/2017/07/ubentziek052017.pdf>,
15 mei 2018

Vakantie²⁰

Nederland kent een andere vakantiewetgeving dan België. Het grootste verschil is dat men in Nederland direct bij aanvang van de arbeidsovereenkomst start met de opbouw van vakantiedagen. In België zijn de arbeidsprestaties van het voorgaande jaar bepalend voor de vakantierechten van het lopende jaar. Deze vakantierechten zijn niet overdraagbaar tussen beide landen. Wanneer een Vlaamse leraar weer in België gaat werken na een jaar (of langer) in Nederland gewerkt te hebben, heeft de leraar geen recht op vakantie en moet hij/zij dit weer opnieuw opbouwen. Bovendien kent Nederland een aantal andere feestdagen dan België.

Nuttige websites[Schoolvakanties Vlaanderen.](#)[Schoolvakanties Nederland.](#)

²⁰ ACV Grensarbeiders Checklist 2018

Kinderen

Kinderbijslag

De kinderbijslag in Nederland is voor alle kinderen tot 16 jaar én voor schoolgaande kinderen van 16 en 17 jaar. Deze kan worden aangevraagd bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). De hoogte van de bijslag hangt af van het aantal kinderen en de leeftijd. Of een Vlaamse leraar recht heeft op kinderbijslag uit Nederland, is afhankelijk van of en waar de partner werkt. Onderstaande tabel laat zien in welke situatie de kinderbijslag door welk land wordt toegekend.

ACV Grensarbeiders Checklist 2018

Als de kinderbijslag lager ligt in het land dat uitkeert dan in het andere land, dan betaalt het andere land een aanvulling. Op die manier ontvangt de leraar altijd het hoogste bedrag aan kinderbijslag.

Nuttige websites

[FAMIFED over de kinderbijslagregeling voor grensarbeiders.](#)

[Grensinfopunt van de Rijksoverheid over kinderbijslag.](#)

Kinderbijslag aanvragen

Kinderbijslag uit Nederland aanvragen bij de Sociale Verzekeringsbank met DigiD.

Kinderbijslag uit België aanvragen bij Provinciaal Bureau van Limburg (Hasselt).

De partner van de Vlaamse leraar die in Nederland werkt, is...	Kinderbijslag wordt verstrekt door:
in loondienst in België	België*
zelfstandige in België	België*
werkloos en ontvangt een uitkering	België*
werkzaam in Nederland	Nederland (geen aanvulling vanuit België)
zes maanden arbeidsongeschikt	Nederland + aanvulling vanuit België
werkloos en ontvangt <i>geen</i> uitkering	Nederland (geen aanvulling vanuit België)
af en toe werkzaam in België	Nederland, tenzij de tewerkstelling maandoverschrijdend is (de laatste dag van de maand en aansluitend eerste dag van de maand erop volgend). Het recht bestaat enkel voor de maand in kwestie.
De ex-partner werkt in België	België*
Er is geen sprake van een (ex-)partner	Nederland

* Eventueel aangevuld met kindgebonden budget.

Kinderopvangtoeslag

In Nederland kan men van de Belastingdienst kinderopvangtoeslag ontvangen voor kinderen die nog niet op het voortgezet onderwijs zitten en naar een geregistreerde kinderopvang gaan. Als het een kinderopvang buiten Nederland betreft, dient deze te zijn opgenomen in het register buitenlandse kinderopvang. Indien dat niet het geval is, kan de betreffende opvang bij DUO worden ingeschreven. Om kinderopvangtoeslag aan te kunnen vragen, dient het kind/dienen de kinderen en de eventuele toeslagpartner een BSN te hebben. In hoofdstuk 3 staat uitgelegd hoe een BSN vanuit het buitenland kan worden aangevraagd. Indien de Vlaamse leraar al kinderbijslag van de SVB ontvangt, heeft het kind/hebben de kinderen automatisch al een BSN.

Nuttige websites

[Overzicht geregistreerde kinderopvang in Nederland.](#)

[Overzicht geregistreerde kinderopvang in het buitenland.](#)

[Belastingdienst over BSN aanvragen voor kinderen.](#)

[Grensinfopunt van de Rijksoverheid over kinderopvangtoeslag.](#)

[Belastingdienst over wonen in het buitenland en kinderopvangtoeslag.](#)

Kinderopvangtoeslag aanvragen

Kinderopvangtoeslag aanvragen bij de Belastingdienst met DigiD.

Kinderopvangtoeslag aanvragen bij de Belastingdienst zonder DigiD.

AOW en pensioen

AOW

De Vlaamse leraar die in Nederland werkt en is verzekerd, bouwt in Nederland AOW-ouderdomspensioen op. De hoogte van dit AOW-pensioen is afhankelijk van hoe lang de leraar in Nederland werkzaam is. Voor elk jaar dat de leraar is verzekerd voor AOW, wordt 2% opgebouwd. Als een leraar bijvoorbeeld 10 jaar in Nederland heeft gewerkt, ontvangt hij of zij 20% van de maximale AOW.

Het pensioen dient te worden aangevraagd in het land waar de leraar woont op het moment dat hij of zij met pensioen gaat. Indien dat België is, vraagt de leraar het AOW-pensioen aan bij de Federale Pensioendienst (FPD). De FPD stuurt de aanvraag door naar de SVB. De afhandeling hiervan kan enige tijd duren, het is daarom raadzaam om minimaal een half jaar voor de pensioenleeftijd het pensioen alvast aan te vragen.

Pensioen uit België

Voor de periode dat de Vlaamse leraar in Nederland in dienst is, bouwt hij of zij geen rustpensioen vanuit België (meer) op. Rustpensioen dat in het verleden is opgebouwd, wordt vanaf de pensioenleeftijd uitgekeerd door de FPD.

Aanvullend pensioen

Naast het AOW-pensioen bouwt de leraar aanvullend pensioen op via de werkgever. In het Nederlands basisonderwijs valt het aanvullend pensioen onder het pensioenreglement van de Stichting Pensioenfonds ABP.

Elke maand dragen de leraar en de werkgever pensioenpremie af ten behoeve van dit aanvullend pensioen. Dit is terug te zien op het loonstrookje. Het aanvullend pensioen bestaat zowel uit ouderdomspensioen als uit nabestaandenpensioen.

Let op: wanneer men pensioen uit Nederland ontvangt, dient hier ook in Nederland belasting over betaald te worden.

Nuttige websites

[Online het opgebouwde pensioen in België inzien bij de Federale Pensioendienst.](#)

[Online het totaal opgebouwde pensioen in Nederland inzien met DigiD.](#)

[Online het opgebouwde pensioen bij ABP in Nederland inzien met DigiD.](#)

[Stichting Pensioenfonds ABP over de pensioenregeling.](#)

[Belastingdienst over pensioen uit Nederland.](#)

AOW-pensioen aanvragen

De Sociale Verzekeringsbank over AOW-pensioen aanvragen vanuit het buitenland.

Pensioen aanvragen bij de Federale Pensioendienst.

Aantrekkelijkheid Nederlands basisonderwijs voor Vlaamse leraren

HOME

Inleiding

1

Vinden van leraren
in Vlaanderen

2

Diploma-erkenning
bij Vlaamse leraren

3

Aanstellen leraar uit
Vlaanderen

4

Gevolgen voor
Vlaamse leraar

5

Aantrekkelijkheid
Nederlands
basisonderwijs voor
Vlaamse leraren

<

Pagina
21

>

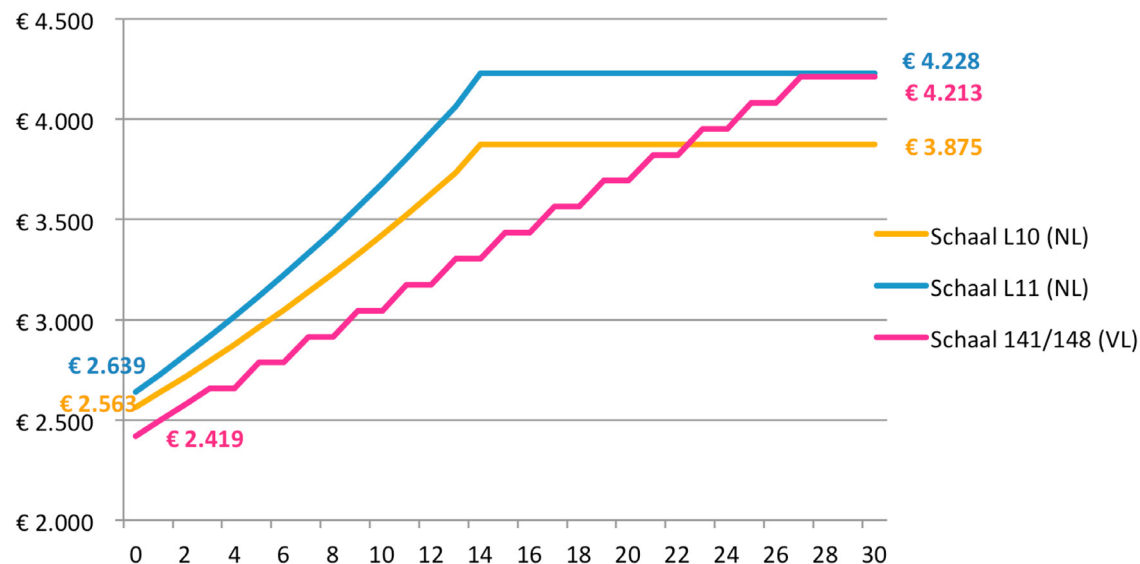
Hoe kunt u Vlaamse leraren interesseren om in Nederland te komen werken? Wat maakt werken in Nederland aantrekkelijk voor Vlaamse leraren? Hieronder zetten we een aantal voordelen van het Nederlands basisonderwijs op een rij.

Salaris

Per 1 september 2018 worden de Nederlandse lerenschalen LA en LB vervangen door L10 en L11. Het salaris in schaal L10 start bij € 2.563 bruto per maand, voor L11 is dat € 2.639 bruto per maand.²¹ In Vlaanderen liggen de startsalarissen lager. Daar beginnen zowel schaal 141 (kleuteronderwijs) als schaal 148 (lager onderwijs) bij € 2.419 bruto per maand.^{22 23}

Niet alleen ligt het bruto lerarensalaris in Nederland voor lange periode hoger dan in Vlaanderen, in Nederland krijgt men elk jaar een periodieke verhoging en bereikt men al na 15 jaar het maximum. In Vlaanderen vindt de periodieke verhoging na de eerste drie jaar tweejaarlijks plaats en zit men pas na 27 jaar op het maximum salaris. Bovendien lopen leraren met een tijdelijke aanstelling in Vlaanderen twee maanden salaris per jaar mis, aangezien hun contract van september tot en met juni loopt.

Figuur 1 Bruto maandsalaris leraren basisonderwijs Nederland en Vlaanderen naar aantal dienstjaren

²¹ Cao po 2018-2019

²² Je verdiende loon 2017, http://www.agodi.be/sites/default/files/atoms/files/jvl_0.pdf, 26 juli 2018

²³ <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/salaris/schalen/barema.aspx?nr=148#>, 26 juli 2018

Vast contract

Zoals in hoofdstuk 3 is toegelicht, is het traject om in Vlaanderen een vaste aanstelling in het onderwijs te krijgen complex. In Vlaanderen kan het jaren duren voordat een leraar een vast contract, en alle zekerheden die daarbij horen, krijgt. In Nederland ligt dat minder complex en duurt het traject aanzienlijk korter. In de huidige arbeidsmarkt is het bovendien niet ongewoon om een leraar na één tijdelijk jaarcontract al een vaste aanstelling te bieden bij een goede beoordeling.

Vlaamse leraar, werkzaam in Nederland

'Ik had hiervoor elf jaar werkervaring in België. Pas na zes jaar kreeg ik een vaste benoeming. Dat duurt vrij lang in België. Je moet eigenlijk geluk hebben dat er iemand met pensioen gaat of om een andere reden uitstapt, zodat er plek vrij komt. Dan pas kan je benoemd worden.

In België spaar je je contracten op. Na minstens drie schooljaren kom je in aanmerking voor TADD en heb je een kleine voorsprong op de startende studenten. En pas als er dan uren zijn en er iemand weggaat uit het team, kan je benoemd worden. Dat kan best lang duren. Bij mij heeft het zes jaar geduurd voordat ik een beetje zekerheid had. Dat dit in het Nederlandse onderwijs anders werkt is een positief punt. Zeker als je geen starter meer bent en je hebt een gezin, dan wil je toch wel graag zekerheid.'

Uitdagend onderwijs

Ook het onderwijsconcept kan de overstap naar Nederland aantrekkelijk maken. Vlaamse leraren kunnen kiezen voor een ander onderwijsconcept en ander inhoudelijk onderwijs dan in Vlaanderen. Het aanbieden van vernieuwend onderwijs kan dus een pluspunt zijn voor Vlaamse leraren om in Nederland te willen werken.

Vlaamse leraar, werkzaam in Nederland

'Qua indeling van de dag en qua inhoud van de lessen is het Nederlands onderwijs heel erg overlappend met het Vlaamse onderwijs. De aanpak is wel anders. Het digitale luik is een heel groot verschil. Op mijn school, maar ook op scholen om mij heen, wordt gewerkt met tablets. In België heb ik gewerkt met combinatieklassen en dan zou dit wel echt van grote meerwaarde zijn: dan kan je op je computerscherm gelijk zien wie een achterstand heeft en dan kan je aan die leerling meer aandacht schenken. Maar als er op papier wordt gewerkt, dan moet je eerst alle kinderen langsgaan om te kijken bij wie het goed gaat en bij wie niet. De digitale werkwijze is hierbij wel echt een pro.'

In België zijn we nog niet zo ver. Ik werkte bijvoorbeeld pas de afgelopen drie jaar met een digiboard in België en dat was al heel wat.'

Vlaamse leraar, werkzaam in Nederland

'Mijn kinderen zaten al op een Nederlandse school. Ik had het naar mijn zin in België, maar was nieuwsgierig naar het verschil in onderwijs en de enige manier om daar achter te komen was om dat zelf te ervaren. Mijn nieuwsgierigheid was mijn grootste drijfveer. Daarnaast werd ik gestimuleerd doordat de Nederlandse schoolbesturen ook echt op zoek waren naar leraren. Ik heb vijf jaar terug ook al eens in Nederland gesolliciteerd om dezelfde reden, maar toen was er een overschot aan leraren. Nu is er vraag naar leraren, dus dit was voor mij het moment om het nogmaals te proberen.'

Tips van een Vlaamse leraar, werkzaam in Nederland

Voor Nederlandse schoolbesturen

'Beoordeel een Vlaamse leraar op ervaring en laat deze niet weer onderaan de ladder beginnen wanneer de leraar al enige jaren werkervaring heeft. Geef daarnaast duidelijkheid over de mogelijkheden en de toekomst.'

Voor Vlaamse leraren die in Nederland willen gaan werken

'Nederlandse kinderen zijn opener in de communicatie. Mijn kinderen zitten ook op een Nederlandse school, dus ik had daar al wel ervaring mee. Maar als je daar vanuit Vlaanderen nog geen ervaring mee hebt, moet je er misschien wat meer aan wennen.'

Neem vooraf een keer een kijkje op een Nederlandse school, loop eens een dagje mee. Op die manier kan je ervaren hoe het is om in Nederlands onderwijs te werken. Als je eenmaal besluit de overstap te maken: ga er open en positief in.'

Colofon

Dit is een uitgave van het Arbeidsmarktplatform PO, het expertisecentrum op het gebied van arbeidsmarkt in het primair onderwijs, van en voor werknemers en werkgevers.

www.arbeidsmarktplatformpo.nl

Auteurs

Ellen Harsma MSc
drs. Jo Scheeren,
CAOP

September 2018